

Met palet en penseel op de steiger. Jantina Veltman (links) en Karin Veldman hebben de rozet van het oude plafond in oude luister hersteld.

Geschilderde geschiedenis

Marmeren, vergulden, houtimitatie, trompe l'œil. Ooit leerde elke schilder dat. Tegenwoordig niet meer. De dames Veldman&Veltman beheersen deze oude technieken nog wel. Tot in de puntjes van hun vingers. En dat komt als restauratieschilder goed van pas.

Tekst **Shyra Hueting**
Foto's **Geert Job Sevink**

Sommigen restaureren historische gebouwen. Karin Veldman en Jantina Veltman restaureren oude kleuren. Menig oude kerk draagt de sporen van hun monnikenwerk. Met engelengeduld krabben ze verflagen van vele jaren één voor één af, om uiteindelijk te ontdekken welke kleur oorspronkelijk is gebruikt. Passend bij de bouwperiode van die tijd.

Niet alleen preekstoelen en kerkplafonds hebben ze onder handen genomen. Ook particuliere huizen - vaak rijksmonumenten - hebben ze hun weelde van weleer teruggegeven. Een voorbeeld is een statige villa in het Groninger Zuiderpark, in 1881 door Van Beusekom gebouwd voor de toenmalige burgemeester Van der Linden.

Veldman&Veltman gaan ons voor. De imposante entree geeft toegang tot twee stijlvolle vertrekken, waarvan ze de plafonds in oude luister hebben hersteld. Het heeft heel wat uren gekost, maar

het resultaat mag er zijn. Ze kunnen de concurrentie aan met het verderop gelegen plafond van het Groninger hoofdstation. "Ze zijn heel bijzonder omdat ze zo rijk gedecoreerd zijn", vertelt Karin. "Dat zie je niet vaak in deze omgeving."

Toen Veldman&Veltman de plafonds, met hun decoraties in eclectische stijl, voor het eerst zagen, waren ze afgedekt met witte latexverf. De eigenaar van de villa had de witte verflagen al voor een groot gedeelte verwijderd met een scalpemesje. Vervolgens zijn de decoraties hersteld en in de oude kleuren teruggebracht. Alleen al voor de rozet is een palet aangemaakt waarin 30 kleuren olieverf zijn verwerkt. De Delfts Blauwe tegeltjes blijken bij nader inzien geveerd stukwerk te zijn.

V&V hebben niet altijd het restauratievak beoefend. In een vorig leven zat Karin in de verpleging en het maatschappelijk werk. Jantina deed de opleiding jeugdwelzijnswerk. Voor beiden was er een moment in het leven dat ze een nieuwe weg wilden inslaan. Ze ontmoetten elkaar in de werkplaats van een antiekzaak, het klikte en ze besloten samen een bedrijf te beginnen. De dames schoolden zich verder in oude schildertechnieken. Jantina liet zich nabij Antwerpen bijscholen op het Hoger Instituut voor Restauratie en Decoratie, waar ze zich specialiseerde in houtdecoraties, marmeren en vergulden. Karin schoolde zich ondertussen in kleuronderzoek en het schilderen volgens het principe van het trompe l'œil. Dat is een techniek waarbij het oog op het verkeerde been wordt gezet: je neemt een raamkozijn waar, maar dat blijkt slechts geschilderd.

De eerste opdracht voor de dames kwam uit de kennissenkring. Dankzij flinke acquisitie is in de loop der tijd een stevig netwerk ontstaan, vertelt Karin. Ze bewaart slechte herinneringen aan de tijd dat ze nog wel eens een afwijzing voor de kieren kregen. Tegenwoordig hoeven ze zich niet meer aan te prijzen. Nu worden ze gevraagd.

Voor diverse opdrachtgevers, waaronder de Stichting Oude Groninger Kerken, doen de dames kleurhistorisch onderzoek. Dat houdt in dat ze - krabbend met een scalpemesje - historische verflagen blootleggen. Dat is bijvoorbeeld gebeurd in de Remonstrantse Kerk en de bijhorende kosterswoning in Groningen. Bovendien zijn hier enkele aangetroffen houtimitaties opnieuw aangebracht. Daarnaast hebben ze plafondschilderingen van de kerk in Eelde gerestaureerd.

Door oude verf voorzichtig weg te krabben, komt de geschilderde geschiedenis van een pand in beeld. Die informatie wordt soms gebruikt voor verdere keuzes die voor een monument genomen moeten worden. Soms belandt die informatie in het archief: de gegevens worden bewaard omdat er dingen drastisch gaan veranderen door een verbouwing. Voorbeeld is het resultaat van kleurhistorisch onderzoek dat de dames doen in het Drents Museum in Assen.

Kleuradvies voor nieuwe huizen? Ach nee. "Laat ons maar lekker in oude panden. Dat historische heeft zo'n sfeer. Wij komen meestal aan het eind van het traject om ons werk te doen. De bouwvakkers met hun radio's zijn weg, en dan gaan wij aan de slag. Klassiek muziekje op, heerlijk! De historie lijkt wel voelbaar als je zo aan het werk bent."

Meer informatie: www.veldmanenveltman.nl

